

ONTWERPESTAFETTE

25 jaar Concertzaal Theaters Tilburg

Bas Mastboom (CAST) en Rob van Steen (Theaters Tilburg) 19 aug 2021

Context

In december is het 25 jaar geleden dat Koningin Beatrix de door Jo Coenen ontworpen concertzaal in Tilburg opende. Dat gaan we uiteraard gepast vieren met een programma op het podium en in de stad. Daarnaast besteden we aandacht aan de historie, het heden en vooral ook de toekomst van de concertzaal. Met de realisatie van het Stadsforum (Bureau ZUS) komt de zaal in een nieuwe stedelijke context te liggen, tegelijkertijd stellen podiumkunstenaars en publiek deels andere gebruikseisen aan de concertzaal. Dit is voor ons aanleiding om in het najaar een traject te organiseren waarbij we nieuwe visies op de toekomst van het bestaande gebouw willen onderzoeken. Samen met CAST (Centrum Architectuur en Stedebouw Tilburg e.o.) organiseren we een ontwerpestafette waarin we teams van professionals en studenten in een korte tijd willen laten nadenken over de toekomst van de concertzaal. Dat doen we in nauwe samenwerking met de architecten Jo Coenen, Ad Roefs en Ton van der Hagen.

Uitgangspunt

De concertzaal functioneert inmiddels vijftienvintig jaar, is goed onderhouden en er zijn beperkte functionele wijzigingen doorgevoerd. Het gebouw zal haar kernfunctie (het mogelijk maken van hoogwaardige concerten in een seated setting) behouden en zoveel mogelijk versterken.

Onderzoeksvragen

Welke functionele en fysieke wijzigingen zouden de concertzaal Tilburg beter geschikt maken om in te spelen op de veranderde eisen vanuit de podiumkunsten, de artiesten en het publiek. Hoe benutten we de kansen van de samenhang binnen het kunstcluster en van de nieuwe stedenbouwkundige inbedding van het gebouw.

Doel

De ontwerpestafette vormt de aanzet voor de discussie over de fysieke ontwikkeling van de concertzaal in de toekomst. Het legt daarmee de basis onder toekomstige besluitvorming over de gewenste aanpassingen van het gebouw.

Opzet

We voorzien een estafette in vier onderdelen waarin de concertzaal eerst vanuit drie perspectieven wordt belicht en waarin vervolgens wordt nagegaan wat de betekenis van die inhoudelijke verdieping kan zijn voor de ontwikkeling van de concertzaal in de komende jaren.

Programma

Het programma bestaat uit drie inspiratiesessies waarin op drie achtereenvolgende dagen deskundigen zich uitspreken. Die sessies dienen als inhoudelijke basis voor een ontwerpdag waarop aan de onderzoeksvragen wordt gewerkt in teams van professionals met studenten en alumni.

Het programma is als volgt ingedeeld.

Dinsdag 5 oktober '21	20.00 – 22.00 uur	Ontwikkelingen in podiumkunsten en publiek
Woensdag 6 oktober '21	20.00 – 22.00 uur	Het kunstcluster als openbare ruimte
Donderdag 7 oktober '21	20.00 – 22.00 uur	De concertzaal in de (binnen)stad
Zaterdag 16 oktober '21	9.00 – 21.00 uur	De concertzaal Tilburg van de toekomst

Publiek en media

De inspiratiesessies zijn publiek toegankelijk en worden opgenomen, het tekst- en beeldmateriaal van de deskundigen wordt verzameld. De onderzoeksdag vindt in een besloten setting plaatst en wordt vastgelegd op video en beeld. Het materiaal wordt geredigeerd en gepubliceerd via de website www.concertzaaltilburg.nl. Waar mogelijk wordt aanvullend materiaal gecreëerd in de vorm van interviews en podcasts, ook dit zal via de website worden ontsloten. Indien de resultaten daartoe aanleiding geven wordt drukwerk gemaakt dat een rol kan vervullen tijdens het jubileum in december 2021.

Ontwerpteams

Drie teams van professionals en studenten en alumni/starters gaan samen aan de slag. Zij gaan nadenken over de toekomst van de concertzaal. De drie teams worden tijdens de estafette begeleid en aangestuurd door de architecten: Bureau Coenen, Ad Roefs en Ton van der Hagen.

Aanmelden

Studenten en starters in architectuur, stedenbouw en bouwkunde zijn van harte welkom om deel te nemen. Volg je een andere opleiding of ben je op een andere manier professioneel geïnteresseerd en wil je hieraan meedoen, meld je dan ook aan! Er zijn ongeveer 15 plaatsen beschikbaar om deel te nemen. Meld je daarom z.s.m. aan (uiterlijk 15 september) door een motivatie van een half A4 en je portfolio te mailen naar Bas Mastboom [basmastboom\[at\]castonline.nl](mailto:basmastboom[at]castonline.nl) van CAST.

DI 5-10-21	inspiratiesessie 1: ontwikkelingen in podiumkunsten en publiek
20.00 – 20.05	Opening door Bas Mastboom (Cast)
20.05 – 20.20	Presentatie Rob van Steen (directeur) en Marjolein Fischer (programmeur) <i>Terugblik op programmering concertzaal Tilburg, ontwikkelingen in de publieksopbouw, functionele mogelijkheden en beperkingen van de zaal.</i>
20.20 – 20.25	Vragen
20.25 – 20.40	Tweegesprek Merlijn Twaalfhoven & Micha Hamel <i>Vooruitblik op ontwikkelingen van de concertpraktijk, inspirerende voorbeelden uit de wereld die laten zien dat het ook anders kan.</i>
20.40 – 20.45	Vragen
20.45 – 21.00	Presentatie Terry Brochard <i>Vooruitblik op ontwikkelingen van publieksgedrag, eisen aan gebouwen en presentatieruimtes van de toekomst</i>
21.00 – 21.05	Vragen
21.05 – 21.45	Tafelgesprek (alle sprekers) <i>Hoofdvraag: wat zijn vanuit de podiumkunsten en haar publiek de belangrijkste trends waarmee we rekening moeten houden?</i>
21.45 – 22.00	Afsluiting

WO 6-10-21	inspiratiesessie 2: Het kunstcluster als openbare ruimte
20.00 – 20.05	Opening door Sophie Stravens
20.05 – 20.20	Tweegesprek Bas van der Pol (Tilburg) / Jan van der Putten (Verkadefabriek) <i>Aanvullende publieksfuncties, doelgroepen en eisen vanuit de dagelijkse openbare functie van theaters en concertzalen.</i>
20.20 – 20.25	Vragen
20.25 – 20.40	Presentatie Karen Neervoort (directeur FHK) <i>De rol van Fontys Hogeschool voor de kunsten in het publieke domein, de eisen die het kunstvakonderwijs stelt aan concertzaal en directe omgeving.</i>
20.40 – 20.45	Vragen
20.45 – 21.00	Voorbeeldproject Bureau Coenen – TivoliVredenburg & Amare <i>Uitgangspunten bij een verzameling van concertzalen in één zalencomplex waarin vrijwel alle genres kunnen worden gepresenteerd. De openbare functies en doelgroepen van dergelijke complexen in samenhang met omgeving .</i>
21.00 – 21.05	Vragen
21.05 – 21.45	Tafelgesprek (alle sprekers) <i>Hoofdvraag: met welke openbare publieksfuncties kan de concertzaal komende jaren worden verrijkt en welke eisen stelt dit aan de gebouwde omgeving?</i>
21.45 – 22.00	Afsluiting

DO: 7-10-21	inspiratiesessie 3: De concertzaal in de (binnen)stad
20.00 – 20.05	Opening door Nout Sterk (Cast)
20.05 – 20.35	Presentatie Jo Coenen (architect) <i>Toekomstbeeld, programmatische, functionele, architectonische en stedenbouwkundige uitgangspunten bij het ontwerp en de realisatie van concertzaal Tilburg.</i>
20.35 – 20.45	Vragen
20.45 – 21.15	Presentatie Kristian Koreman (stedenbouwkundige) <i>Toekomstbeeld, programmatische, functionele en stedenbouwkundige uitgangspunten bij het ontwerp van het Stadsforum Tilburg.</i>
20.40 – 20.45	Vragen
20.45 – 21.45	Tafelgesprek Jo Coenen, Kristian Koreman, Rob van Steen
21.45 – 22.00	Muzikale afsluiting

16-10-2021	ontwerpdag: De concertzaal Tilburg van de toekomst
09.00 – 09.30	<i>Ontbijt</i>
09.30 – 10.15	Rondleiding in de verschillende groepen:
10.15 – 12.30	Start brainstorm: DIVERGEREN <ul style="list-style-type: none"> - Groep 1: podiumkunsten en publiek - Groep 2: openbare publieke ruimte - Groep 3: stedenbouwkundige inpassing
12.30 – 13.30	<i>Lunch</i>
13.30 – 14.15	Speeddates met professionals over de brainstorm ideeën (kwartier per date)
14.15 – 16.30	Start brainstorm: CONVERGEREN
16.30 – 17.00	<i>pauze</i>
17.00 – 18.00	Presentatie van de resultaten (reactie professionals?)
18.00 – 19.00	<i>Eten + borrel / afsluiting</i>